

Situacijska Soba

**** SPOR V JUŽNOKITAJSKEM MORJU ****

Časovnica pregleda: od 5. junija 2023 do 18. junija 2023.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

- 5. junija sta se pomočnik državnega sekretarja ZDA za vzhodnoazijske in pacifiške zadeve Daniel Kritenbrink in višja direktorica Sveta za nacionalno varnost za Kitajsko Sarah Beran srečala s kitajskima diplomatoma Ma Zhaoxujem in Yang Taom. Na srečanju sta razpravljala o trenutnih dvostranskih odnosih in prizadevanjih za vzpostavitev odprtih linij komunikacije med konkurenčnimi silami kljub naraščajočim napetostim.
- 6. junija so plovila ameriške, japonske in filipinske obalne straže zaključila vaje kazenskega pregona v Južnokitajskem morju. Vaje so vključevale scenarij, po katerem so vse tri obalne straže prestregle in se vkrcale na plovilo, za katero so sumile, da prevažata orožje za množično uničenje (WMD) s polotoka Bataan. Za potrebe pomorske vaje je ameriška obalna straža na območje napotila eno svojih najnaprednejših ladij, imenovano Stratton, Japonska se je pridružila z veliko ladjo obalne straže Akitsushima, Filipini pa so prispevali štiri svoja plovila obalne straže.
- Istega dne so mediji poročali, da je kitajski obrambni minister Li Shangfu med vrhom Dialoga Shagri-La obtožil nedoločene države, da krepijo oboroževalno tekmo in povečujejo varnostna tveganja, medtem ko se vmešavajo v notranje zadeve drugih. Te obtožbe so bile najverjetneje usmerjene proti ZDA in njenim dejavnostim v Južnokitajskem morju in širši indo-pacifiški regiji.
- 9. junija je Japonska odobrila obsežno revizijo svoje politike razvojne pomoči s poudarkom na pomorski in gospodarski varnosti ter svojih nacionalnih interesih, hkrati pa bo pomagala državam v razvoju v indo-pacifiški regiji pri premagovanju ključnih izzivov ob vse večjem svetovnem vplivu Kitajske. Revizija se osredotoča na boj proti podnebnim spremembam, prehranski in energetske krizi ter izboljšanje pomorske varnosti, odpornosti dobavnih verig in digitalno preobrazbo. Japonsko zunanje ministrstvo je tudi izjavilo, da bo zagotovilo japonsko izdelano nesmrtonosno opremo, kot so radarji, antene, majhni patroljni čolni ali izboljšave infrastrukture, kot so pristanišča, za vojske teh držav v razvoju.
- 11. junija je anonimni ameriški uradnik za The Wall Street Journal dejal, da Kitajska izvaja nadzorne operacije s Kube od leta 2019. Vir je tudi navedel, da je Peking dosegel dogovor s Kubo o nadgradnji svojih obveščevalnih objektov, izboljšanju svojih zmogljivosti za zbiranje obveščevalnih podatkov v

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

regiji in vzpostavitev elektronskega prisluškovalnega objekta približno 160 kilometrov od ameriške zvezne države Florida.

- 12. junija so mediji poročali, da je Kitajska nad pacifiške vode vzhodno od Tajvana poslala različico tovornega letala Y-9, opremljenega z opremo za zbiranje obveščevalnih podatkov, ki je najverjetneje spremljalo in zbiralo podatke o skupni pomorski vaji med ZDA, Japonsko, Francijo in Kanado.
- 13. junija je vrhovni poveljnik kraljevih kamboških oboroženih sil, general Vong Pisen, podal izjavo, da mora Kambodža še potrditi načrte ASEAN-a za skupne vojaške vaje v spornem Južnokitajskem morju, po tem ko je indonezijski vojaški poveljnik, admiral Yudo Margono, sporočil, da so se vse regionalne članice ASEAN-a že dogovorile za skupno vojaško vajo. Ta nasprotujoča si poročila prihajajo v času ko Kambodža skuša vzpostaviti ravnovesje med članicami ASEAN-a in Ljudsko republiko Kitajsko ter vse večjo konkurenco med regionalnimi akterji v Južnokitajskem morju.
- 14. junija so ZDA potrdile, da bo državni sekretar Anthony Blinken obiskal Kitajsko in se srečal z visokimi kitajskimi uradniki. Greza dolgo pričakovano potovanje, ki je bilo preloženo februarja, potem ko je domnevni kitajski vohunski balon lebdel nad celinskim delom ZDA in bil pozneje sestreljen. Srečanje bo osredotočeno na dvostranska vprašanja, morebitno sodelovanje pri nadsionalnih izzivih in komunikacijo med vojskama.
- 15. junija je predsednik Palaua Surangel Whipps Jr. na tiskovni konferenci povedal, da so trije kitajski čolni vpluli v teritorialne vode njegove države, z namenom izvajanja raziskovalnih dejavnosti brez njihovega dovoljenja, odkar je leta 2021 prevzel položaj, in pozval k nadaljnji podpori ZDA za krepitev odvratanja odločnih potez Kitajske v regiji.
- 16. junija so sestali svetovalci za nacionalno varnost ZDA, Japonske in Filipinov in razpravljali o vprašanjih regionalne varnosti in načinih za izboljšanje tristranskega zavezništva. Govorili so tudi o regionalnih varnostnih izzivih, vključno z napetostmi v Južnokitajskem in Vzhodnokitajskem morju, nedavnih dejavnostih Severne Koreje ter potrebi po miru in stabilnosti v Tajvanski ožini.
- 18. junija je ameriški državni sekretar Antony Blinken prispel na Kitajsko na visoki diplomatski obisk, ki se bo osredotočil na stabilizacijo odnosov med dvema največjima svetovnima gospodarstvoma. Ne ZDA ne Kitajska na srečanju ne pričakujeta pomembnejših prebojev, saj sta si veliki sili na nasprotnih bregovih glede številnih vprašanj, kot so trgovina, tehnologija in regionalna varnost. Pred odhodom je Blinken izjavil, da vse večja konkurenca med ZDA in Kitajsko zahteva vztrajno diplomacijo, da se zagotovi, da se ta ne spremeni v konfrontacijo ali celo odprt konflikt. Tokratni obisk je najvišji obisk katerega koli ameriškega uradnika na Kitajskem v skoraj petih letih, a strokovnjaki opozarjajo, da to ne bo dovolj za popolno stabilizacijo ameriško-kitajskih odnosov, saj imata državi povsem različen

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

EVRO-ATLANTSKI SVET SLOVENIJE
EURO-ATLANTIC COUNCIL OF SLOVENIA

pogled na globalne razmere, različne vrednote, ter da medsebojno spoštovanje in strateško zaupanje potrebujeta čas za uveljavitev.

Analizo pripravil: **Gregor Črnugelj**

*Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.
Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.*

Viri/Dodatno branje:

Al Jazeera Staff. (5. junij 2023). US and Chinese officials hold 'candid' talks in Beijing. Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/6/5/us-and-chinese-officials-hold-candid-talks-in-beijing>

Calupitan, J. and Favila, A. (6. junij 2023). US, Japanese, Philippine coast guard ships stage law enforcement drills near South China Sea. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/us-japan-philippines-south-china-sea-drill-24e42edef1fcfe7100327c55f0537732>

Cawthorne, A., Chiacu, D. and Heavey, S. (16. junij 2023). U.S., Japan, Philippines discuss South China Sea, North Korea. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/us-japan-philippines-discuss-s-china-sea-north-korea-2023-06-16/>

Chansamng, S. and Da, M. (13. junij 2023). Cambodia Pumps Brakes on Plan for ASEAN Joint Military Exercises in South China Sea. VOA News. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/cambodia-pumps-brakes-on-plan-for-asean-joint-military-exercises-in-south-china-sea/7134571.html>

Kelly, T., Woo, R. and Zhang, A. (12. junij 2023). China aircraft monitored US, France, Canada, Japan navy drill, media report. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/chinese-aircraft-monitored-us-france-canada-japan-naval-drill-global-times-2023-06-12/>

Snell, G. (17. junij 2023). Tensions High as Chinese Vessels Shadow Vietnam's Oil, Gas Operations. VOA News. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/tensions-high-as-chinese-vessels-shadow-vietnam-s-oil-and-gas-operations-/7141273.html>

Staff and agencies. (18. junij 2023). Antony Blinken begins China visit that spy balloon put off. The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/us-news/2023/jun/18/antony-blinken-begins-china-visit-that-spy-balloon-put-off>

US confirms China maintains spy base in Cuba. (11. junij 2023). DW. Dostopno prek <https://www.dw.com/en/us-confirms-china-has-had-a-spy-base-in-cuba-since-at-least-2019/a-65882096>

US confirms top diplomat Blinken's long-anticipated China visit. (14. junij 2023). Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/6/14/us-confirms-top-diplomat-blinkens-long-anticipated-china-visit>

Yamaguchi, M. (15. junij 2023). Palau leader stresses need for US help to deter China's assertive move in the Pacific. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/japan-palau-us-china-taiwan-pacific-islands-add711bf4a7989faca33e883359f2458>

Yamaguchi, M. (9. junij 2023). Japan aims to refocus its foreign aid on maritime and economic security and national interests. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/japan-development-aid-policy-revision-china-fd3f8d82a2dea16e2c0395cade88ea1a>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

EVRO-ATLANTSKI SVET SLOVENIJE
EURO-ATLANTIC COUNCIL OF SLOVENIA

Yang, S. (6. junij 2023). *At Security Summit, China's Defense Chief Is Asked About Beijing's Words Versus Deeds*. VOA News. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/at-security-summit-china-s-defense-chief-is-asked-about-beijing-s-words-versus-deeds/7124595.html>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.
Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.